

194

Besluit van 27 april 1988, houdende wijziging van het Bekostigingsbesluit ISOVSO/OISOVSO in verband met versoebing vergoeding materiële voorzieningen

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen van 8 maart 1988, nr. 88000419/2405, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Gelet op artikel 59, tweede en derde lid, van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs (Stb. 1987, 614);

Gehoord de Onderwijsraad (advies van 16 februari 1988, nr. OR I/1915 P);

De Raad van State gehoord (advies van 25 april 1988, nr. W05.88.0117);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen van 26 april 1988, nr. 88011333/2405, centrale directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Bekostigingsbesluit ISOVSO/OISOVSO (Stb. 1987, 617) wordt als volgt gewijzigd:

A

De inhoudsopgave wordt als volgt gewijzigd:

In Hoofdstuk III, titel II, wordt na artikel 52 ingevoegd:

Artikel 52a. Korting vergoeding voor dislocaties.

B

1. In artikel 10, tweede lid, vervallen de woorden: 1 september, 1 november of.

2. In artikel 10, derde lid, wordt «data» telkens vervangen door: «datum», en wordt «vallen op een dag» vervangen door: valt op een dag.

3. In artikel 10, vierde lid, wordt «data» telkens vervangen door: «datum», en wordt «vallen op een dag» vervangen door: valt op een dag.

C

In artikel 16, derde lid, wordt in de tweede volzin voor de punt aan het slot ingevoegd: en dat voor dislocaties geen aanspraak bestaat op vergoeding voor technisch onderhoud als bedoeld in artikel 88k, tweede lid onderdeel a, van de wet.

D

In artikel 33, tweede lid, wordt «artikel 98, tweede lid, van de wet» vervangen door: artikel 95, tweede lid, van de wet.

E

Artikel 37, eerste lid, komt te luiden:

1. De vergoeding voor de stichtingskosten voor een C-lokaal is gelijk aan de vergoeding voor de stichtingskosten voor een gelijksoortig C-lokaal van het basisonderwijs voor ieder klokuur per week waarvoor door Onze Minister op grond van artikel 81 of artikel 77, derde lid, dan wel artikel 78, vijfde lid, van de wet goedkeuring is verleend en waarin het lokaal volgens het activiteitenplan door een school wordt gebruikt. Het aantal uren per week waarvoor vergoeding voor een C-lokaal wordt toegekend, bedraagt per voor de school volgens bijlage II, onderdelen 1, 3 en 4, bij dit besluit bepaalde groep, van het C-lokaal gebruik makende, leerlingen

a. van een afdeling als bedoeld in artikel 9, tweede lid, van de wet, ten hoogste $3\frac{3}{4}$ klokuur per week;

b. van een school als bedoeld in artikel 9, eerste lid, juncto artikel 2, tweede lid onderdelen i, k en l, van de wet, ten hoogste $2\frac{1}{4}$ klokuur per week;

c. jonger dan 6 jaar van een school of afdeling als bedoeld in artikel 9, eerste en derde lid, juncto artikel 2, tweede lid onderdelen a tot en met f, h, j, m en n, van de wet, ten hoogste $3\frac{3}{4}$ klokuur per week;

d. van 6 jaar en ouder van een school of afdeling als bedoeld in artikel 9, eerste en derde lid, juncto artikel 2, tweede lid onderdelen a tot en met f, h, j, m en n, van de wet, ten hoogste $2\frac{1}{4}$ klokuur per week.

Indien een school voor een groep leerlingen als bedoeld in de tweede volzin zowel van een C-lokaal als van een speellokaal, A- of B-lokaal gebruik maakt, wordt het aantal uren gebruik in de drie laatstgenoemde lokalen in mindering gebracht op het aantal uren dat voor de desbetreffende groep leerlingen in de tweede volzin is vermeld.

F

In artikel 52, tweede lid, wordt de tweede volzin vervangen door: Indien het gebruik voor andere culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden, bedoeld in artikel 48, tweede lid onderdeel a, minder is dan 6 uren per week, vindt in afwijking van de eerste volzin korting plaats op grond van het eerste lid, met dien verstande dat de na korting resterende vergoeding voor de helft wordt toegekend.

G

Na artikel 52 wordt een nieuw artikel 52a ingevoegd, luidende:

Artikel 52a. Korting vergoeding voor dislocaties

Indien op grond van artikel 16, vierde tot en met achtste lid, een of meer dislocaties tot de te vergoeden capaciteit behoren, wordt voor de desbetreffende dislocaties een korting toegepast op de vergoeding voor het preventief onderhoud, overeenkomstig het programma van eisen, bedoeld in artikel 90, eerste lid onderdeel a.1°, van de wet.

H

Aan artikel 54 worden twee volzinnen toegevoegd, luidende:

Voor de onderdelen van het programma van eisen voor de materiële voorzieningen ten behoeve van de instandhouding van A-lokalen waarvoor het aantal uren per week mede bepalend is, is artikel 37, eerste lid, tweede volzin, van overeenkomstige toepassing en voor de teldatum ter bepaling van dat aantal uren artikel 43, eerste lid, tweede en derde volzin, van overeenkomstige toepassing. Indien een school voor een groep leerlingen zowel van een speellokaal als van een A-, B- of C-lokaal gebruik maakt, dan wel van een A-lokaal en een B- of C-lokaal gebruik maakt, wordt ten hoogste vergoeding verleend voor het aantal uren dat bij gebruikmaking van uitsluitend een A-lokaal ingevolge de vorige volzin in aanmerking zou kunnen worden genomen en wel ten aanzien van achtereenvolgens het speellokaal, het A-lokaal, het B-lokaal en het C-lokaal, onderscheidenlijk het A-lokaal, het B-lokaal en C-lokaal.

I

In artikel 55, eerste lid, wordt voor de punt aan het slot ingevoegd: met dien verstande dat voor het aantal uren waarvoor vergoeding wordt toegekend voor B- en C-lokalen, artikel 37, eerste lid, tweede en derde volzin, en voor de teldatum ter bepaling van dat aantal uren artikel 43, eerste lid, tweede en derde volzin, van overeenkomstige toepassing is.

ARTIKEL II Inwerkingtreding

Met inachtneming van artikel 59, vierde lid, van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs treedt dit besluit in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen datum.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 27 april 1988

Beatrix

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
N. J. Ginjaar-Maas

Uitgegeven de *derde* mei 1988

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 14 juni 1988, nr. 112.

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Deze wijziging van het Bekostigingsbesluit ISOVSO/OISOVSO (Stb. 1987, 617) is aangekondigd in het regeringsstandpunt met betrekking tot het Interimadvies vergoedingsstelsel voor het (voortgezet) speciaal onderwijs van de Interdepartementale Werkgroep Regeling Rijksuitkeringen kleuter- en lager onderwijs (werkgroep Londo) (Kamerstukken II, 1987-1988, 18 976, nr. 5).

De maatregelen bestaan uit wijziging van de bekostiging van dislocaties, medegebruik en aantal uren gebruik van gymnastiekaccommodaties en uit wijziging van de vergoeding per klokuur gebruik van gemeentelijke gymnastiekaccommodaties (zogenaamde C-lokalen). Het besluit heeft betrekking op alle genoemde elementen.

De wijziging van de bekostiging van dislocaties is gebaseerd op het beleidsuitgangspunt dat deze dislocaties zo snel mogelijk worden afgestoten. Tegen die achtergrond zal de vergoeding van bedragen voor met name bouwkundig onderhoud – in hoofdzaak betrekking hebbend op de zogenaamde lang-cyclische posten, die als te reserveren bedragen in de vergoeding voor technisch onderhoud en preventief onderhoud zijn opgenomen – worden gestaakt. De betreffende onderhoudskosten zullen op het moment van uitvoeren van werkzaamheden ten laste van de middelen van de eventuele toekomstige gebruikers moeten worden gebracht.

Ten aanzien van de bekostigingswijziging in geval van medegebruik gaat het om het medegebruik ten behoeve van culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden. In de huidige regeling worden de onderwijsvergoedingen voor materiële instandhouding en andere voorzieningen gestaakt indien dat gebruik 13 uur of meer bedraagt. De wijziging houdt in, dat de aangehouden grens van 13 uur wordt verlaagd tot 6 uur of meer en tevens ingeval van medegebruik gedurende minder dan 6 uur de onderwijsvergoeding voor 50% wordt gestaakt. De kosten van dit medegebruik zullen dan ten laste van de middelen van de medegebruikers kunnen worden gebracht zoals dat ook reeds het geval is bij de overige medegebruiksituaties.

De wijzigingen betreffende de bekostiging van gymnastiekaccommodaties houden in dat bekostiging nog slechts zal plaatsvinden tot een maximum van 3¼ klokuur gebruik per week voor de jongste leerlingen en 2¼ klokuur gebruik per week voor de oudere leerlingen. In de huidige situatie is aan dit gebruik geen grens gesteld.

De wijziging van de vergoeding per klokuur voor het gebruik van gemeentelijke gymnastiekaccommodaties (zogenaamde C-lokalen) houdt in, dat voor de vaststelling van het vergoedingsbedrag wordt uitgegaan van een normatief (naar grootte van de zaal) hogere bezettingsgraad van die accommodaties dan wordt gehanteerd voor de zogenaamde A-lokalen, omdat C-lokalen in het algemeen ook buiten de schooluren vaker voor niet-onderwijsactiviteiten worden gebruikt.

Deregulering

Dit voorstel is getoetst aan de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregel van bestuur en blijkt uit dien hoofde geen bezwaren te ontmoeten.

Advies Onderwijsraad en overige adviezen

Met betrekking tot het onderhavige ontwerp-besluit zijn adviezen ontvangen van de Onderwijsraad, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de Raad voor de Gemeentefinanciën (RGF) en de Contactcommissie Besturenorganisaties in het Bijzonder Onderwijs.

In de adviezen van de Onderwijsraad en de overige adviesorganisaties wordt in hoofdzaak verwezen naar de desbetreffende adviezen die zijn uitgebracht over overeenkomstige wijzigingen in het Bekostigingsbesluit WBO/OWBO (Stb. 1985, 558). Op de belangrijkste opmerkingen wordt hierna ingegaan.

Opgemerkt wordt dat uit de toelichting niet geheel duidelijk blijkt dat de voorgestelde wijziging van artikel 52 van het besluit alleen betrekking heeft op lesgebouwen. Dit artikel behoort echter tot hoofdstuk III, titel II, van het besluit, dat alleen betrekking heeft op lesgebouwen. Dit geldt ook na de wijziging onverminderd.

Er wordt in verband met het gevoerde beleid ten aanzien van dislocaties terecht op gewezen dat nog bruikbare noodlokalen niet altijd vervangen kunnen worden door permanente bouw. Het versneld afstoten van dislocaties betekent dan ook niet dat alle dislocaties van de ene op de andere dag dienen te worden opgeheven. Voor noodlokalen wordt een gebruiksduur van 15 jaar aangehouden. De vergoedingen voor onderhoud zijn op deze gebruiksduur afgestemd. Voor dislocaties en permanente bouw blijft de vergoeding voor onderhoud dat met een cyclus van 10 jaar of minder moet worden uitgevoerd, gehandhaafd. Deze vergoedingen maken het dus mogelijk dat dislocaties nog enige tijd in gebruik blijven. Daartoe wordt overleg met de VNG en besturenorganisaties over een beleid met betrekking tot versnelde afstoting gevoerd. Het is de bedoeling om het overleg voor 1 augustus 1988 af te ronden. Mede uit het feit dat in het overleg ook door de VNG en de besturenorganisaties een aantal voorstellen aan de orde zijn gesteld, kan worden afgeleid dat voor een verantwoorde invulling van dit beleid zeker mogelijkheden bestaan. In dit kader zal de problematiek van dislocaties die nog langere tijd in gebruik zijn, aan de orde komen.

De vraag wordt gesteld of in de brief van 30 november 1987 aan de Tweede Kamer (het in het algemeen gedeelte reeds genoemde regeringsstandpunt, Kamerstukken II, 1987-1988, 18 976, nr. 5) ook een verlenging van het preventief onderhoud staat aangegeven. In het in die brief opgenomen voorstel tot wijziging van de begroting wordt voorgesteld om het bouwkundig onderhoud, dat in hoofdzaak betrekking heeft op het lang-cyclisch onderhoud, te beperken. Hiertoe wordt ook het binnenschil-derwerk, dat deel uit maakt van het preventief onderhoud, gerekend.

Naar aanleiding van de voorgestelde wijziging in verband met medegebruik wordt gevraagd of er geen spanning zal ontstaan tussen dit voorstel en de artikelen 88e en 88f van de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs (ISOVSO, Stb. 1987, 614) zoals die zullen luiden na aanvaarding van het in voorbereiding zijnde wetsvoorstel in verband met de regeling optimalisering gebruik onderwijsgebouwen. Deze vrees deel ik niet omdat de vergoeding voor stichtingskosten blijft gehandhaafd. Leegstand in gebouwen voor het (voortgezet) speciaal onderwijs kan voor andere sociaal-culturele doeleinden worden gebruikt. Wel betekent het voorstel dat de medegebruiker meer dan tot nu toe het geval is geweest, zal moeten bijdragen aan de exploitatie van de in gebruik zijnde ruimten en dat deze kosten door de medegebruiker dus door middel van contributies, bijdragen en andere subsidies zullen moeten worden opgebracht. Aandacht wordt gevraagd voor de voorstellen met betrekking tot de beperking van de vergoeding voor gebruik van gymnastieklokalen tot 2¼ uur per groep per week.

De vrees wordt uitgesproken dat deze norm lang niet altijd toereikend zal zijn, met name bij scholen met een hogere «n-factor», waar combinatie

van groepen niet mogelijk is, en bij de scholen die worden bezocht door kinderen die veel behoefte hebben aan ruimtelijke oriëntatie. De laatstgenoemde scholen zouden hiermee onvoldoende in staat zijn de verschillende verschijningsvormen van bewegingsonderwijs binnen het (voortgezet) speciaal onderwijs te realiseren. In verband hiermede wordt er voor gepleit om ten minste de ruimte te bieden voor gevallen waarin de inspecteur van oordeel zou zijn dat een ruimere vergoeding voor het gebruik van een gymnastieklokaal noodzakelijk zou zijn.

Nog daargelaten, dat het creëren van een dergelijke bevoegdheid van de inspecteur op gespannen voet zou staan met het streven naar deregulering, ben ik van mening dat een dergelijke bevoegdheid niet noodzakelijk is aangezien ik deze vrees niet deel. De boven de norm voor het basisonderwijs uitstijgende norm van 2¼ klokuur per groep moet voldoende worden geacht om het «klassikaal» bewegingsonderwijs te verzorgen. In dit verband vestig ik de aandacht er ook op dat het speciaal onderwijs naast de mogelijkheid van bewegingsonderwijs in het gymnastieklokaal over de mogelijkheid beschikt schoolzwemmen te verzorgen, terwijl de scholen en afdelingen voor zeer moeilijk lerende kinderen, zeer moeilijk lerende meervoudig gehandicapte kinderen, lichamelijk gehandicapte kinderen en meervoudig gehandicapte kinderen met een lichamelijke handicap meestentijds de beschikking hebben over een bad voor watergewenning of bewegingstherapie. Voorts beschikken de scholen in het algemeen over een buitenveld of kunnen zij van een buitenveld gebruik maken. Voor wat betreft het veelal individuele aangepaste bewegingsonderwijs (bijvoorbeeld in de zin van ruimtelijke oriëntatie) merk ik op dat dit geenszins in het gymnastieklokaal hoeft plaats te vinden. Ook nu reeds vindt in veel gevallen dit aangepaste bewegingsonderwijs plaats in andere ruimten, zoals de gemeenschapsruimte.

Voorts wordt erop gewezen dat het voorstel om de vergoeding voor het gebruik van gymnastiekaccommodaties aan een maximum van 2¼ klokuur te binden op gespannen voet zou kunnen staan met het beginsel van vrijheid van inrichting van het onderwijs. Ik deel deze opvatting niet. De vrijheid van inrichting blijft bestaan. Het bekostigingsstelsel is gebaseerd op de redelijke behoeften van een in normale omstandigheden verkerende school. Voor een dergelijke school zijn veronderstellingen over de inrichting van het onderwijs gedaan, die zijn vertaald in programma's van eisen en vergoedingen. Scholen zijn echter geenszins verplicht de vergoedingen conform de programma's van eisen aan te wenden en hebben de vrijheid deze op een andere wijze in te zetten. De omvang van elk onderdeel van het onderwijsprogramma is een keuze van het bevoegd gezag.

Naar aanleiding van de opmerkingen van de Onderwijsraad, de RGF en de VNG betreffende het uitgaan bij de vergoeding van een hoger normatief medegebruik van C-lokalen ten behoeve van niet-onderwijsdoelinden wil ik het volgende naar voren brengen. Een C-lokaal is een accommodatie die niet als specifieke onderwijsaccommodatie wordt bekostigd. Uit het feit dat gekozen is voor de bouw of het gebruik van een dergelijke accommodatie in plaats van een specifieke onderwijsaccommodatie kan worden afgeleid dat er naast onderwijsgebruik ook ander gebruik zal zijn. Het ligt in de rede dat deze gebruikers eveneens een bijdrage leveren aan de kosten voor stichting en instandhouding. Gezien de noodzaak om een aantal versoberingen door te voeren, acht ik het, de regelingen voor de vergoedingen in hun totaliteit overziende, zeker verdedigbaar het specifieke karakter van de C-lokalen in de bekostiging meer tot uitdrukking te laten komen.

Artikelen

Artikel I

Onderdeel B

Aangezien in artikel 7 van het Formatiebesluit ISOVSO (Stb. 1985, 518) de groeidata 1 september en 1 november zijn vervallen, is het tevens noodzakelijk die data in artikel 10 van het Bekostigingsbesluit ISOVSO/OISOVSO te laten vervallen.

Onderdeel D

De wijziging in artikel 33, tweede lid, betreft een technische correctie.

Onderdeel E

Zoals in het algemeen deel van de nota van toelichting reeds is opgemerkt, wordt voor de zogenaamde C-lokale uitgegaan van een normatief, naar grootte van de zaal, hogere bezettingsgraad. In verband hiermee is de omschrijving van de vergoeding – 1/26 deel van de jaarlijkse vergoeding voor de stichtingskosten – komen te vervallen. Met de thans opgenomen redactie blijft voorts tot uitdrukking komen dat voor een C-lokaal bij het (voortgezet) speciaal onderwijs wordt uitgegaan van een zelfde vergoedingsbedrag per uur als voor een C-lokaal van dezelfde grootte bij het basisonderwijs.

Onderdeel F

De wijziging in artikel 52, tweede lid, bevat twee wijzigingen ten opzichte van de huidige tekst van dat artikel. Ten eerste wordt de grens waarbij de onderwijsvergoeding wordt gestaakt in geval van medegebruik voor culturele, recreatieve of maatschappelijke doeleinden verlegd van 13 uur naar 6 uur. Ten tweede wordt bij medegebruik minder dan 6 uur de na korting resterende vergoeding voor de helft ingehouden.

Onderdeel G

In het nieuwe artikel 52a is bepaald dat voor dislocaties een korting wordt toegepast op de vergoeding voor preventief onderhoud.

Onderdelen H en I

De onderdelen H en I hebben tot doel om het aantal uren waarvoor vergoeding wordt toegekend per groep leerlingen aan een maximum te binden, evenals in artikel 37, eerste lid.

Artikel II

Met inachtneming van artikel 59, vierde lid, van de ISOVSO, treedt dit besluit eerst in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Daarbij wordt beoogd inwerkingtreding op 1 augustus 1988.

Gelet op het Bestuursakkoord Rijk-VNG (Kamerstukken II, 1986-1987, 19843, nr. 8, hfd. VI, punt 16) wordt er naar gestreefd om dit besluit omstreeks 1 mei 1988 in het Staatsblad te doen afkondigen.

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
N. J. Ginjaar-Maas